

Päiväys

7.3.2025

Diaarinumero

1504/03.04.04.04.19/2023

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

7.3.2025

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **14.3.2025**

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 7.3.2025 nro 236/2025 valitus ympäristölupa-asiassa, Nauvon Käldingen jätevedenpuhdistamon toiminnan lopettaminen ja ympäristöluvan rauettaminen, Parainen.

Luvan hakija

Paraisten kaupunki

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **7.3.2025 – 14.4.2025**

Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallintooikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **14.4.2025**.

07.03.2025

Dnro 1504/03.04.04.04.19/2023

Asia Valitus ympäristölupa-asiassa

Valittaja ja hakija

Paraisten kaupunki

Päätös, josta valitetaan

Etelä-Suomen aluehallintovirasto 18.12.2023 nro 330/2023

Aluehallintovirasto on Paraisten kaupungin hakemuksen johdosta määrännyt Käldingen jätevedenpuhdistamon toimintaa koskevan Lounais-Suomen ympäristökeskuksen 15.12.2005 myöntämän ympäristöluvan nro 106 YLO raukeamaan. Päätöksessä on annettu seuraavat toiminnan lopettamista koskevat määräykset 1–9:

Toiminnan lopettamista koskevat määräykset

1. Puhdistamorakennus altainen sekä puhdistamotoimintaan liittyvät ja siten käyttöä vaille jäävät viemäriputket pumppaamoinen on purettava 31.12.2028 mennessä.

Jos purkaminen tapahtuu ennen 1.6.2028 on purkamiseen pyydettävä lupa Varsinais-Suomen ELY-keskuksen Elinkeinot, työvoima ja osaaminen -vastuualueelta.

2. Kaikki puhdistamolta tai viemäriverkostosta suoraan merialueelle johtavat putket on poistettava 30.4.2028 mennessä.

Merialueelle johtavien putkien poistamistyötä ei saa toteuttaa virkistyskäyttöaikana (1.5.–31.8.).

3. Kemikaalit ja purkutyössä muodostuvat sekä muut jätteet on käsiteltävä asianmukaisesti siten, että maaperän ja pinta- sekä pohjavesien pilaantumisvaaraa, epäsiisteyttä, roskaantumista tai muuta haittaa ei aiheudu.

4. Hyötykelpoiset jätteet on kerättävä erilleen ja toimitettava hyödynnettäviksi. Hyötykäyttöön kelpaamattomat jätteet voidaan toimittaa asianmukaiseen loppusijoituspaikkaan, jonka ympäristöluvassa tai vastaavassa päätöksessä kyseisten jätteiden vastaanotto on hyväksytty. Kerätyt vaaralliset jätteet on pidettävä toisistaan erillään, ryhmiteltävä ja merkittävä ominaisuuksiensa mukaisesti. Vaaralliset jätteet on toimitettava käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristöluvassa tai vastaavassa päätöksessä tällaisen jätteen vastaanotto on hyväksytty.

Puhdistamotoiminnasta yli jääneet kemikaalit ja puhdistamotoimintaan liittyvät jätteet on viipymättä toimitettava hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi jätteenä. Tiedot toimituspaikoista on toimitettava Varsinais-Suomen ELY-keskuksen Y-vastuualueelle 31.3.2024 mennessä.

5. Rakennusten ja rakenteiden purkutöiden aikana on huolehdittava siitä, ettei pöly pääse leviämään ympäristöön naapurustoa haittaavasti.

6. Melua aiheuttavaa purkutyötä saa tehdä vain arkipäivinä (ma–pe) klo 7.00–20.00. Jos on ennakoitavissa, että jokin purkukohde aiheuttaa erityistä melua, on purkutöiden aloittamisen ajankohdasta ja arvioidusta kestosta ilmoitettava lähinaapureille hyvissä ajoin.

7. Puhdistamoalue on saatettava maisemallisesti hyväksyttävään kuntoon viimeistään vuoden 2028 loppuun mennessä. Kaivuissa ja purkamisessa tulleiden alueiden täytöissä on käytettävä puhtaita tai sellaisiksi todettuja maamassoja.

8. Tehdyistä lopettamistoimenpiteistä on laadittava raportti, joka on toimitettava Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Paraisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle 31.3.2029 mennessä. Loppuraportissa tulee esittää muun muassa tehdyt toimenpiteet, jätteiden määrät ja toimituspaikat sekä ympäristötekniset tutkimukset.

9. Suunnitelma ympäristöteknisistä maaperätutkimuksista on toimitettava Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle arvioitavaksi 30.4.2024 mennessä. Ympäristöteknisistä maaperätutkimuksista sekä maaperän kunnostustarvearviosta ja mahdollisista toimenpiteistä on laadittava raportti ja toimitettava se Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Paraisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle 31.12.2024 mennessä.

Aluehallintoviraston päätöksen perusteluja

Jätevedenpuhdistamon toiminta on loppunut. Puhdistamon ympäristölupa ei sisällä määräyksiä toiminnan lopettamisesta. Lopettamistoimia koskevat määräykset ovat tarpeen ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Hakija on esittänyt vuonna 2007 käyttöönotetun ja vuonna 2017 käytöstä poistetun, mutta edelleen käyttökelpoisen puhdistamorakennuksen jättämistä paikalleen mahdollista myöhempää käyttöä varten. Hakija on perustellut

esitystään sillä, että kalasatama tulee edelleen säilymään Källdingenissä ja sataman toiminnot voivat tulevaisuudessa muuttua, jos sataman vuokralainen vaihtuu ja sillä, että tulevaisuudessa puhdistamolla voitaisiin käsitellä myös Lillvikenin lahden toiselle puolelle suunnitellun asuinalueen jätevesiä. Lisäksi hakija on perustellut puhdistamorakennuksen säilyttämistä sataman toteuttamiseen aikanaan saadulla EU-rahoituksella, joka asettaa rajoituksia muun muassa sataman käyttöajalle.

Hakemuksessakin esitetyn mukaan puhdistamon toiminta on ollut heikkoa. Hakija on esittänyt heikon toimivuuden syyksi sitä, että laitoksen tulokuormitus on ollut sen toiminta-aikana hyvin vaihtelevaa ja sitä, että laitos on aikanaan mitoitettu lohen, eikä silakan, käsittelystä syntyville jätevesille. Laitoksen tulokuormitus onkin ollut vuosien 2013–2017 aikana hyvin vaihtelevaa. Raportoitujen tietojen mukaan jätevesivirtaama on ollut mitoitusarvoa alhaisempi, joten käsiteltävä jätevesimäärä on jäänyt selvästi arvioitua pienemmäksi. Jätevedenpuhdistamon tulokuormitus on kuitenkin vaihdellut suuresti ja ylittänyt osin myös laitoksen mitoituksen. Vuosina 2015–2016 orgaanisen aineen ja fosforin osalta kuormitus ylitti mitoituksen merkittävästi ja typenkin osalta kuormitus oli jonkin verran mitoitusta suurempaa. Puhdistamolle johdettava jätevesi on siis ollut erittäin väkevää laitoksen mitoitukseen verrattuna. Erittäin väkevän jäteveden vuoksi puhdistamolla on saavutettu ympäristöluvan lupamääräyksen 1 mukaiset puhdistustehovaatimukset hyvin, mutta pitoisuusvaatimukset ovat pääsääntöisesti jääneet saavuttamatta myös niinä vuosina, jolloin tulokuorma ei ole ylittänyt mitoitusta. Heikon puhdistustuloksen myötä kuormitus mereen on myös ollut välillä tiettyjen parametrien suhteen lupahakemuksessa arvioitua suurempaa.

Voimassa olevan ympäristölupapäätöksen lupamääräyksen 1 perusteluiden mukaan puhdistusvaatimuksia koskevien raja-arvojen asettamisessa on otettu huomioon HEL-COM-suositus 17/10 (käytännön periaatteet toteutettaessa BAT:ia ja BEP:iä elintarviketeollisuudessa), kuitenkin niin, että orgaanisen aineen pitoisuusraja-arvo on asetettu HELCOM-suositusta lievempänä jätevesimäärän vähyyden vuoksi ja kemialliselle hapenkulutukselle ei ole määrätty ollenkaan raja-arvoa perustuen siihen, että kalasataman prosessivetenä käytettävän meriveden suola voi haitata kemiallisen hapenkulutuksen määrittystä. Vaikka HELCOM-suositus 17/10 on edelleen voimassa, se on peräisin vuodelta 1996.

Ympäristölupa on annettu toistaiseksi voimassa olevana siten, että luvan saaja olisi viimeistään 31.10.2015 tullut jättää toimivaltaiselle ympäristölupaviranomaiselle hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi. Ympäristönsuojelulaki muuttui 1.5.2015 (423/2015) siten, että voimassa olevan ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamiselle asetettu määräaika on rauennut ja tarvetta luvan muuttamiselle tarkastellaan jatkossa laitoksen normaalin valvonnan yhteydessä. Koska puhdistamon toiminta on lakannut vuonna 2017, ei luvan muuttamista ole nähty tarpeelliseksi.

Näin ollen voimassa olevan ympäristöluvan puhdistustehoa koskevat vaatimukset eivät välttämättä ole sellaisinaan tällä hetkellä ajantasaisia.

Lisäksi mahdollinen tuleva asumajätevesien käsitteleminen laitoksella voisi aiheuttaa omia vaatimuksiaan puhdistamolta vaadittavalle puhdistusteholle.

Puhdistamo ei ole saavuttanut kaikilta osin sille asetettuja puhdistusvaatimuksia käyttöhistoriansa aikana. Puhdistamon toimintaan on hakijan esittämän tiedon mukaan vaikuttanut merkittävästi se, millaista toimintaa alueen kalanjalostuslaitoksissa on harjoitettu ja millaista jätevedettä toiminnasta on syntynyt. Jos kalasatamassa tulevaisuudessa harjoitettaisiin toimintaa, jossa syntyy kalanjalostuksen jätevesiä, ei muodostuvan jäteveden laadusta, kuormasta ja siten myöskään puhdistamon soveltuvuudesta sen käsittelyyn ole täyttä varmuutta. Todennäköistä kuitenkin on, että puhdistamon uudelleen käyttöön ottaminen kalanjalostuksessa syntyvien jätevesien käsittelemiseksi vaatisi laitoksen toiminnan jonkinlaista tehostamista. Lisäksi puhdistamotoiminnan uudelleenkäynnistäminen vaatisi todennäköisesti myös uuden ympäristöluvan hakemista sekä sen arvioimista, olisiko nykyinen puhdistamoprosessi tulkittavissa parhaaksi käyttökelpoiseksi tekniikaksi kyseisten jätevesien käsittelyyn. Edellä mainittu huomioon ottaen, jää rakennuksen soveltuvuus hakijan esittämään mahdolliseen tulevaan käyttötarkoitukseen jossain määrin arvailujen varaan. Puhdistamon soveltuvuutta tulevaan käyttötarkoitukseen voitaisiin arvioida vasta silloin, kun käsiteltävien jätevesien laadusta ja kuormituksesta olisi täysi varmuus.

Kun luvanvarainen toiminta päättyy eikä luvanvaraiseen toimintaan käytettyjä rakenteita enää käytetä kyseiseen toimintaan tai niille ei esitetä muuta käyttötarkoitusta, on tällaisia rakenteita pidettävä jätelain mukaisena jätteenä, jotka tulee velvoittaa käytön päätyttyä poistamaan ilman erityisiä perusteita jättää niitä paikalleen. Paikalleen jättämisen perusteena tulee ensisijaisesti olla ympäristönsuojelulliset syyt eli poistamisesta aiheutuu enemmän haittaa kuin paikalleen jättämisestä. Puhdistamorakenteiden ja -rakennuksen purkaminen aiheuttaa lyhytaikaista häiriötä, mutta poistamisesta ei aiheudu ympäristölle enempää haittaa kuin rakenteiden paikalleen jättämisestä, jonka vuoksi rakenteet tulee käytön päättymisen jälkeen poistaa. Vaikka puhdistamo ja siihen liittyvät rakenteet on poistettu, kalasatama toimii ja sataman muita tiloja voidaan käyttää, kun jätevesi kerätään umpisäiliöön ja kuljetetaan muualle käsiteltäväksi jo käytössä olevalla tavalla. Purkamista koskeva määräys ei koske niitä osia viemäriverkosta, joita käytetään jätevesien umpisäiliöön keräämistä varten.

Puhdistamolta mereen johdettavien putkien osalta poistamisesta aiheutuu lyhytaikaista haittaa esimerkiksi merialueen samentumisena. Kun kuitenkin otetaan huomioon se, että asiassa jätetyissä muistutuksissa on epäilty, että merialueelle edelleen johtuu poikkeavaa kuormitusta putkia pitkin, aluehallintovirasto katsoo, että on myös toiminnanharjoittajan etu poistaa putket merialueelta mahdollisimman pian. Kun merialueelle johtavia putkia ei enää alueella ole, on selvää, että niitä pitkin ei enää myöskään voida johtaa päästöjä merialueelle. Merialueen lyhytaikainen samentuminen ei aiheuta sellaista merialueen pilaantumisen vaaraa, jonka vuoksi putket olisi syytä jättää paikalleen.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Paraisten kaupunki on valittanut aluehallintoviraston päätöksestä. Kaupunki on valituksen täydennyksessä tarkentanut vaativansa, että päätöksen lupamääräys 1 kumotaan.

Perustelut

Paraisten kaupunki on hakenut ympäristöluvan rauettamista, koska toiminta on tilapäisesti loppunut vuonna 2017 ja uusi toiminta vaatisi uuden ympäristöluvan. Luvan rauettamisen tarkoitus oli pitää tilanne ennallaan, mutta välttää vuotuinen raportointi ja ympäristötarkkailu, jotka eivät tällä hetkellä ole tarpeellisia.

Aluehallintovirastolla ei ole ollut toimivaltaa antaa hallintopakon luonteisia määräyksiä toiminnan lopettamisesta ja jätevedenpuhdistamon, sen pumppaamoiden ja jätevesiputkien purkamisesta luvan rauettamista koskevan hakemuksen perusteella. Ympäristönsuojelulain 96 §, jonka mukaisesti ympäristönsuojelulain 88 §:n mukainen luvan raukeamisasia käsitellään, ei sisällä toiminnan lopettamisesta annettavia määräyksiä.

Aluehallintoviraston päätöksen määräystä ei ole annettu pilaantumisen ehkäisemiseksi. Puhdistamorakennus, pumppaamo tai viemäriputket eivät ole aiheuttaneet eivätkä aiheuta ympäristön pilaantumista. Toimintaa alueella on harjoitettu rakennuksen sisällä eikä lopetetusta toiminnasta aiheudu päästöjä. Laitoksesta ei pääse haitta-aineita ympäristöön. Seitsemän vuotta sitten lopetetulle toiminnalle ei ole tarpeen antaa taannehtivia puhdistamorakennuksen ja siihen liittyvien pumppaamon ja putkien purkamismääräyksiä.

Päätöksessä ei ole huomioitu kaupungin tarpeita koskien laitoksen mahdollista tulevaa käyttöä. Puhdistamorakennus on hyväkuntoinen ja sen laitteistot toimivat erinomaisesti. Puhdistamo on varmatoiminen, tehokas, teknisesti ja taloudellisesti käyttökelpoinen sekä nykyaikaiset käsittelyvaatimukset täyttävä laitos, jolla voidaan tehokkaasti vähentää jätevesistä aiheutuvaa ympäristökuormitusta. Puhdistamo edustaa kokonaisuudessaan parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja laitoksen toiminta vastaa ympäristön kannalta parasta käytäntöä. Toimintakuntoinen laitos tullaan ottamaan käyttöön, kun siihen tulee tarvetta, jolloin toimintaa harjoitetaan erillisen ympäristöluvan mukaisesti erilaisella mitoituskuormalla. Laitos ei ole jätettä.

Rakennelmat eivät ole myöskään jätettä, koska ne kuuluvat kiinteistöön ja vuokraoikeuteen ainesosina ja tarpeistona. Nykyinen maanvuokrasopimus on voimassa vuoteen 2028 asti ja sitä voidaan jatkaa kymmenen vuotta kerrallaan.

Toimivalta päättää purkamisesta on kunnan rakennusvalvontaviranomaisella, jonka on määrättävä rakennus purettavaksi tai kiellettävä sen käyttäminen, jos rakennuksesta olisi ilmeistä vaaraa turvallisuudelle (MRL 160 §). Tällaista

vaaraa ei ole eikä vireillä ole lupaa, ilmoitusta tai suunnitelmaa, jonka perusteella rakennus laitteistoinen pitäisi purkaa.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Hallinto-oikeus on tiedottanut valituksesta julkisella kuulutuksella. Tieto kuulutuksesta on julkaistu Paraisten kaupungissa.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupavastuualueelta on pyydetty lausunto valituksesta. Asianosaisille, joita asia erityisesti koskee, sekä Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle ja kalatalousviranomaiselle, Paraisten kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisille sekä Liikenne- ja viestintävirasto Traficomille on varattu tilaisuus vastineen antamiseen valituksesta.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on antanut valituksen johdosta lausunnon, jossa on todettu, että ympäristöluvanvaraisen toiminnan lopettamiseen liittyvien määräysten tarkoitus on saattaa toiminta sellaiseen tilaan, ettei siitä aiheudu enää ympäristön pilaantumisen vaaraa, ja että toiminta-alueen jätehuollosta on huolehdittu. Lisäksi itse alueen kunnostamiseen liittyviin toimiin liittyy olennaisena osana alueen palauttaminen ennen toimintaa vastanneelle tasolle. Luvan raukeamista koskevan päätöksen yhteydessä annetuilla määräyksillä varmistetaan erityisesti, että jätevesien viemärintiä ja käsittelyä koskeneessa toiminnassa käytetyt puhdistuslaitteet ja -rakenteet sekä niihin kertyneet haitta-aineet poistetaan ja niiden jätehuollosta huolehditaan.

Käldingen kalasataman puhdistamorakennus on spesifisesti suunniteltu ja rakennettu tiettyyn käyttötarkoitukseen eli puhdistamaan kalasatamassa kahdessa kalanjalostuslaitoksessa muodostuvat jätevedet. Kyseiset toimitilat on hakijan hakemuksessaan ilmoittaman mukaan vuokrattu toimijalle, jolla ei ole kalastustoimintaa tai tarvetta jätevedenpuhdistamolle. Satamassa olevista rakennuksista muodostuvat jätevedet kuljetetaan muualle käsiteltäviksi. Puhdistamorakennukselle ei siis ole osoitettu tällä hetkellä selkeää käyttöä. Sen sijaan hakemuksessa on todettu, että puhdistamo voisi mahdollisesti tulevaisuudessa palvella alueelle rakennettavia taloja.

Valituksen täydennyksessä laitoksen kunnosta ja toimintavarmuudesta esitetty ei pidä paikkansa. Puhdistamon infra on vanhaa, eikä laitos hakemusasiakirjoissa esitetyn perusteella ole toiminut odotetulla tavalla. Puhdistamolla ei ole päästy luvassa asetettuihin puhdistusvaatimuksiin, jotka ovat olleet huomattavasti nykyaikaiselta yhdyskuntajätevedenpuhdistamoilta vaadittavaa puhdistustulosta löysempiä. Aluehallintovirasto on tarkemmin valituksenalaisen päätöksen perusteluista ilmenevästi katsonut, että heikosti toiminut, kalanjalostuslaitosten jätevesien käsittelyyn suunniteltu laitos ei sellaisenaan todennäköisesti ole katsottavissa nykyaikaiset yhdyskuntajätevesien käsittelylle asetettavat käsittelyvaatimukset täyttäväksi laitokseksi, joka edustaisi parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Mahdollisesti tulevaisuudessa tarvittavalle puhdistamolle on haettava ympäristölupa ja

puhdistamolaitteet ja -rakenteet on suunniteltava sekä rakennettava käyttötarkoitukseensa sopivaksi. Mahdollisuudet käyttää puhdistamorakennukseksi suunniteltua, erilaisia allasrakenteita ja putkistoja sisältävää rakennusta muuhun kuin puhdistamokäyttöön ovat myös jossain määrin rajattuja. Mahdollisia uusia rakennuksen käyttötarkoituksia edelleen rajaa hakemuksessakin esitetty, rakennuksen käyttötarkoituksen mukaisesta toiminnasta aiheutunut piintynyt ominaisuus.

Vastuu ympäristöluvanvaraisen toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen ennallistamisesta tulee toiminnan päätyttyä ja luvan raukeamisen yhteydessä olla raukeamaan määrätyn luvan haltijalla. Puhdistamo sijaitsee alueella, jota Paraisten kaupunki vuokraa ja jolla se on harjoittanut toimintaa sille myönnetyn ympäristöluvan nojalla. Toiminnan lopettamiseen ja alueen kunnostamiseen liittyvät velvoitteet kuuluvat luvan haltijalle ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin 5 kohdan ja 94 §:n 1 momentin nojalla.

Jos alueen ennallistamisesta ei määrättäisi luvan rauettamista koskevassa päätöksessä, jäisi vastuu rakenteista ja niiden kunnossapidosta epäselväksi ympäristöluvan rauettua. Jos puhdistamorakennus on tyhjillään eikä sen kunnosta huolehdi, siihen voi tulla rakenteellisia vaurioita ja se joutuu helposti ilkvallan kohteeksi. Tämä voi johtaa jätelain tarkoittamaan alueen roskaantumiseen. Alueen hallinnasta vastaavana pidetään sitä, joka on ottanut käyttöönsä alueella olevat rakenteet tai joka on hallinnut muutoin aluetta. Aluehallintovirasto korostaa, että toiminta-alue on saatettava sellaiseen kuntoon, että se ei jää roskaantuneeksi tai että siitä aiheutuu myöhemmin roskaantumista.

Valituksessa on todettu, että hakijan tarkoitus luvan raukeamisen hakemiseksi on ollut pitää tilanne ennallaan, mutta välttää vuosittaiset raportit aluehallintoviranomaisille sekä ympäristötarkkailu. Tätä seikkaa ei ole tuotu esiin hakemuksessa, vaan siinä on esitetty puhdistamotoiminnan keskeytyneen vuonna 2017 ja haettu ympäristöluvulle rauettamispäätöstä sekä esitetty hakijan näkemys puhdistamon lopettamiseen liittyvistä tarpeellisista toimista. Koska hakemus on koskenut luvan määräämistä raukeamaan, on aluehallintovirasto asian käsitellyt sen mukaisesti ja antanut samassa yhteydessä lupamääräykset alueen ennallistamiseksi.

Edellytykset ratkaisun mukaisille vaatimuksille ovat olleet käsillä, eikä lupamääräyksen 1 poistamiselle ole perusteita. Muilta osin aluehallintovirasto on viitannut valituksenalaisen päätöksen ratkaisuun ja sen perusteluihin.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on antanut valituksen johdosta vastineen, jossa on todettu muun ohella, että puhdistamo rakennuksineen oli suunniteltu kalanjalostustoiminnan muodostuvien jätevesien puhdistamiseen. Muunlaisten jätevesien puhdistaminen vaatii kokonaisuudessaan uusiksi suunnitellun ja rakennetun jätevedenpuhdistamon.

Hakemuksessa oli esitetty, että puhdistamo voisi mahdollisesti palvella alueelle rakennettavia taloja. Kalanjalostustoimintaan liittyvä puhdistamo ei tekniikaltaan voi toimia yhdyskuntajätevesipuhdistamona, jossa olisi käytössä paras käyttökelpoinen tekniikka. Nykyiselläänkään olemassa ollut jätevedenpuhdistamo ei ole toiminut eikä puhdistamolla ole päästy luvassa asetettuihin puhdistusvaatimuksiin, jotka ovat olleet huomattavasti nykyaikaiselta yhdyskuntajätevedenpuhdistamoilta vaadittavaa puhdistustulosta alhaisempia.

Jätevedenpuhdistamon rakennus ja laitteisto eivät ole myöskään hyväkuntoisia, vaan infra on jo vanhaa. Mahdollisesti tulevaisuudessa tulevalle uudelle puhdistamolalle on haettava ympäristölupa ja se on suunniteltava sekä rakennettava käyttötarkoitukseensa sopivaksi. Mahdollisen uuden puhdistamon luvan myöntämisen edellytykset arvioidaan hakemuksen perusteella tapauskohtaisesti eikä siitä ole varmuutta etukäteen. Olemassa olevat rakenteet rajoittavat myös uuden laitoksen suunnittelua. Mahdollisen uuden jätevedenpuhdistamon hakemuskäsittelyssä on puhdistetun jäteveden purkupaikka arvioitava uudelleen.

Aluehallintovirasto on päätöksessään antanut tarvittavat määräykset, eikä päätöstä tule muuttaa tai poistaa määräyksiä. Mikäli määräyksiä ei annettaisi, vastuut jäisivät epäselviksi.

Paraisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimiva ympäristö- ja rakennuslautakunta on antanut valituksen johdosta vastineen, jossa on muun ohella todettu, että maankäyttö- ja rakennuslain 113 §:ssä tarkoitettua 125 §:n mukaisen rakennusluvan nojalla rakennettua rakennusta ei voida pitää jätelain 5 §:ssä tarkoitettuna jätteenä eli aineena tai esineenä, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poistamaan käytöstä.

Puhdistamorakennus on rakennettu vuonna 2007 ja se on hyvässä kunnossa. Rakennus ei aiheuta maiseman rumentumista eikä ympäristön pilaantumisen vaaraa. Rakennuksella on omistajalleen taloudellinen arvo ja se voidaan tulevaisuudessa ottaa käyttöön samaan tai muuhun käyttötarkoitukseen. Aluehallintoviraston vaatimus rakennuksen purkamisesta ei näin ollen ole perusteltu. Päätöksen lupamääräys 1 tulee näin ollen kumota.

Paraisten kaupungin terveydensuojeluviranomainen ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalousviranomainen ovat ilmoittaneet, etteivät ne anna vastineita.

■ ja ■ ovat antaneet valituksen johdosta vastineen, jossa on muun ohella tuotu esille jätevedenpuhdistamon puutteita, toiminnasta aiheutuneita haittoja ja huoli alueen virkistyskelpoisuudesta, sekä vaadittu laitoksen kaikkien putkistojen purkamista.

Simonkylän osakaskunta on antanut valituksen johdosta vastineen, jossa on muun ohella tuotu esille jätevedenpuhdistamon toiminnasta aiheutuneita haittoja ja todettu aluehallintoviraston päätöksen olleen perusteltu.

██████████ (Lillvikin suojeluyhdistys – Skydda Lillviken) on antanut valituksen johdosta vastineen, jossa on muun ohella todettu luvan hakijan laitoksen toimivuudesta esittämien näkemysten olevan harhaanjohtavia ja jatkokäyttösuunnitelmien epärealistisia, sekä vaadittu valituksen hylkäämistä.

██████████ on antanut valituksen johdosta vastineen, jossa on muun ohella tuotu esille jätevedenpuhdistamon toiminnasta aiheutuneita haittoja ja vaadittu jätevedenpuhdistamon ja sen putkien poistamista kokonaan.

Paraisten kaupunki on antanut lausunnon, vastineiden ja ilmoitusten johdosta vastaselityksen, jossa on muun ohella todettu, että purkamismääräys ei ole ollut pilaantumisen ehkäisemiseksi tarpeen. Purkumääräys ei myöskään kuulu toiminnan lopettamisen jälkeiseen alueen kunnostamiseen tai päästöjen ehkäisemiseen eikä muihin toiminnan lopettamisen jälkeisiin toimiin.

Aluehallintovirastolla ei ole asiantuntemusta määrittellä teknisesti mahdollisia käyttötarkoituksia, joiden mukaisia ratkaisuja tarkastellaan erilaisissa suunnittelu- ja hankintamenettelyissä eikä aluehallintovirastolla ole toimivaltaa määrätä purkamisesta. Laitoksen aiempaa käsittelytehokkuutta ei käsitellä tässä asiassa eikä se ole peruste laitoksen purkamiselle.

Aluehallintoviraston toteamus, että vuonna 2007 rakennetun puhdistamon infra on vanhaa, ei pidä paikkaansa. Rakennuksella on ikää alle 20 vuotta ja rakennus on hyväkuntoinen. Kiinteistön ja laitteistojen tekninen käyttöikä ei ole RT 18-10922 (kiinteistön tekniset käyttöiät ja kunnossapitajakset) mukaan arvioituna ylittynyt miltään osin. Esimerkiksi muovisten alueputkistojen, mukaan lukien purkuputki, tekninen käyttöikä on vähintään 50 vuotta.

Myöskään ELY-keskuksella ei ole ollut asiantuntemusta tai toimivaltaa lausua purkamista koskevasta asiasta. Rakennuksen ja sen laitteiden ikääntymiseen ja kunnossapitoon liittyvät toimet kuuluvat rakennusvalvonnan toimivaltaan.

Rakennuksella on omistajalleen taloudellinen arvo ja se voidaan tulevaisuudessa ottaa samaan tai muuhun käyttöön. Rakennus ei aiheuta maiseman rumentumista.

Päättäneeseen toimintaan tai mahdolliseen tulevaan uuteen toimintaan liittyen vastineissa esitetyt näkemykset eivät liity käsiteltävään asiaan.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus valituksen enemmälti hyläten muuttaa aluehallintoviraston päätöksen lupamääräyksiä 1 ja 5 seuraavasti (muutokset *kursiivilla*):

1. *Puhdistamon prosessilaitteisto* sekä puhdistamotoimintaan liittyvät ja siten käyttöä vaille jäävät viemäriputket pumppaamoinen *sekä muut kuin kiinteät rakenteet* on purettava ja poistettava 31.12.2028 mennessä.

Jos purkaminen tapahtuu ennen 1.6.2028, on purkamiseen pyydettyvä lupa Varsinais-Suomen ELY-keskuksen Elinkeinot, työvoima ja osaaminen -vastuualueelta.

5. *(Poistettu tekstiä)* Purkutöiden aikana on huolehdittava siitä, ettei pöly pääse leviämään ympäristöön naapurustoa haittaavasti.

Perustelut

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset: 5) toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista.

Lainkohdan esitöiden (HE 214/2013) mukaan säännös vastaisi suurimmaksi osaksi aiemman ympäristönsuojelulain (86/2000) 43 §:ää. Määräykset voivat aiemman ympäristönsuojelulain 43 §:n 1 momentin 4 kohdan esitöiden (HE 84/1999) mukaan koskea myös toiminnan lopettamisen jälkeisiä toimia, kuten alueen kunnostamista ja päästöjen ehkäisemistä. Luvassa tulisi ottaa huomioon yleensä toiminnan lopettaminen ja siihen liittyvät yleiset periaatteet toimista. Määräyksiä voitaisiin antaa kunnostamisesta, kuten maa-ainesten vaihtamisesta tai peittämisestä. Muut toimenpiteet toiminnan lopettamisen jälkeen voisivat liittyä esimerkiksi puhdistamolaitteiden tai johtojen purkamiseen taikka rakenteiden poistamiseen.

Ympäristönsuojelulain 58 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset jätteistä ja jätehuollosta jätelain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamiseksi.

Lainkohdan esitöiden (HE 214/2013) mukaan pykälässä säädettäisiin jätteistä ja jätehuollosta annettavista määräyksistä aiemman ympäristönsuojelulain (86/2000) 45 §:n tapaan, jota koskevien esitöiden (HE 84/1999) mukaan ympäristölupa käsittää myös määräykset jätteistä ja jätehuollosta, vaikka jätteistä ei sinänsä aiheutuisi ympäristön pilaantumista. Jätteitä ja jätehuoltoa koskevat perusvaatimukset annettaisiin jätelain tai sen nojalla annettujen säännösten noudattamiseksi.

Ympäristönsuojelulain 88 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan lupaviranomainen voi päättää, että lupa raukeaa, jos: 1) toiminta on ollut keskeytyneenä yhtäjaksoisesti vähintään viisi vuotta tai toiminnanharjoittaja ilmoittaa, ettei toimintaa aloiteta tai että toiminta on lopetettu.

Lainkohdan esitöiden (HE 214/2013) mukaan pykälässä säädettäisiin luvan raukeamisesta samoin kuin aiemman ympäristönsuojelulain (86/2000) 57 §:ssä. Pykälän 1 momentin ensimmäisen alakohdan ilmaisu pysyvä keskeyttäminen vaihdettaisiin toiminnan lopettamiseksi, josta siinä asiallisesti ottaen on kysymys. Aiemman ympäristönsuojelulain 57 §:n esitöiden (HE 84/1999) mukaan lupaviranomainen voisi päättää luvan raukeamisesta. Jos

raukeamisen edellytykset olisivat aikaisemmin täyttyneet, viranomaisen tulisi myös todeta, että lupa on rauennut. Toimintaa ei saisi tällöin jatkaa tai aloittaa uudelleen. Pykälä koskisi tilanteita, jolloin toimintaa ei ole aloitettu tai se on keskeytetty taikka lupaa ei ole tarkistettu lupamääräyksen mukaisesti. Lupa voisi raueta toiminnanharjoittajan omasta ilmoituksesta, jos toimintaa ei ole tarkoitus aloittaa. Luvan raukeamisesta voitaisiin päättää myös ilman ilmoitusta, jos toiminta on ollut keskeytyneenä tosiasiallisesti viiden vuoden ajan. Luvan raukeaminen todettaisiin erikseen viranomaisen päätöksellä. Vaikka toiminta on pysyvästi tai pitkäaikaisesti keskeytynyt, tulisi noudattaa luvassa mahdollisesti annettuja määräyksiä toiminnan lopettamisen jälkeen tehtävistä toimista. Määräykset voivat koskea alueen kunnostamista, päästöjen ehkäisyä tai muita toimia pilaantumisen estämiseksi sekä toiminnan vaikutusten selvittämistä ja tarkkailua. Ennen raukeamista koskevan päätöksen tekemistä kuultaisiin asianosaisia.

Ympäristönsuojelulain 94 §:n 3 momentin mukaan, jos ympäristölupa ei sisällä riittäviä määräyksiä toiminnan lopettamisen varalta, lupaviranomaisen on annettava tätä tarkoittavat määräykset. Asian käsittelyssä noudatetaan, mitä 96 §:ssä säädetään.

Lainkohdan esitöissä (HE 214/2013) on todettu pykälän vastaavan sisällöltään aiemman ympäristönsuojelulain (86/2000) 90 §:ää. Mainitun 90 §:n esitöissä (HE 84/1999) on todettu, että luvanvaraista toimintaa harjoittanut vastaisi luvan mukaisesti pilaantumisen ehkäisystä, toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta sen jälkeen, kun toiminta on lakannut. Määräyksiä tulisi noudattaa niin kauan kuin pilaantumista tai sen vaaraa voi edelleen aiheutua. Esitöissä on edelleen todettu, että lupaviranomainen voisi toiminnan lopettamisen jälkeen tarvittaessa määrätä toiminnan ja sen ympäristövaikutusten tarkkailusta, jos luvassa ei ole ollut tästä riittäviä määräyksiä. Lupaviranomainen voisi antaa myös määräyksiä toiminnan lopettamiseksi tarvittavista toimista. Tällaiset määräykset voisivat liittyä esimerkiksi alueen jätehuoltoon sekä muihin vastaaviin seikkoihin.

Lain esitöissä (HE 214/2013) on 96 §:n osalta todettu, että sitä sovellettaisiin toiminnan lopettamista koskevien määräysten antamiseen (94 §).

Jätelain soveltamisalasta säädetään 2 §:ssä ja soveltamisalan rajauksista 3 §:ssä. Lain esitöissä (HE 199/2010) on 3 §:n perusteluissa todettu, että jätedirektiivin (2008/98/EY) soveltamisalasta on 2 artiklan 1 kohdan b alakohdassa rajattu yleisesti myös alkuperäisellä paikallaan oleva pilaantumaton maaperä ja maaperään pysyvässä yhteydessä olevat rakennukset. Viimeksi mainittuja materiaaleja ei yleensä pidetä jätteinä eikä rajauksen sisällyttäminen jätelain soveltamisalaan ole siten tarpeellista.

Jätelain 5 §:n 1 momentin mukaan *jätteellä* tarkoitetaan ainetta tai esinettä, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poistamaan käytöstä.

Jätelain 13 §:n 1 momentin mukaan jätettä ei saa hylätä eikä käsitellä hallitsemattomasti.

Pykälän 2 momentin mukaan jätteestä ja jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta.

Asiassa esitetty selvitys

Lounais-Suomen ympäristökeskus on 15.12.2005 myöntänyt Nauvon kunnan (nykyisin Paraisten kaupunki) hakemuksesta toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan nro 106 YLO Käldingen jätevedenpuhdistamolle kalasataman jätevesien käsittelyyn ja käsiteltyjen jätevesien johtamiseen mereen kalasataman edustalle.

Käldingen jätevedenpuhdistamo sijaitsee Paraisten kaupungin vuokraamalla kiinteistöllä [REDACTED] Käldingen kalasatamassa. Puhdistamo on ollut toiminnassa vuosina 2008–2017 ja siellä on käsitelty kalasatamassa toimineen kalanjalostuslaitoksen ja kalapakastamon jätevesiä.

Jätevedenpuhdistamon ollessa toiminnassa kalankäsittelylaitoksella ja kalapakastamolla on ollut jätevesipumppaamot, joista jätevedet on johdettu puhdistamolle. Jätevesipuhdistamokiinteistön oma pumppaamo on hakemuksen mukaan tulpattu eikä puhdistamoon ole liitetty pumppaamoita. Jätevesien purkupaikka on ollut Bergö strömin salmessa kalankäsittelylaitoksen edustalla noin 30 metrin etäisyydellä rannasta. Puhdistamolta johtaa mereen noin 70 metriä pitkä purkuputki, joka on hakemuksen mukaan tilkitty.

Paraisten kaupunki on 19.7.2022 hakenut jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan rauettamista. Hakemuksen mukaan jätevedenpuhdistamon toiminta on loppunut väliaikaisesti 6.7.2017. Hakemuksen mukaan puhdistamo on tyhjennetty lietteistä ja jätevedestä vuonna 2017 eikä sen altaissa ole enää vettä. Purkuputki on tilkitty ja painotettu tukevasti paikalleen. Puhdistamorakennus on hyväkuntoinen.

Kalankäsittelylaitoksen jätevedet on hakemuksen mukaan johdettu puhdistamon toiminnan loppumisen jälkeen maanpäälliseen umpisäiliöön ja viety muualle käsiteltäväksi 6.7.2017–31.10.2021 välisenä aikana. Kalankäsittelytoiminta on päättynyt syksyllä 2021.

Hakija on esittänyt, että puhdistamon rakenteita tai merelle johtavaa purkuputkea ei pureta mahdollisen uudelleenkäyttöänsä takia. Kaupungin mukaan jätevedenpuhdistamolle voi tulla käyttöä, mikäli kalasataman toiminta muuttuu. Lisäksi puhdistamoa olisi mahdollista muuttaa siten, että siellä voisi tulevaisuudessa käsitellä Lillvikenin lahden toiselle puolelle kaavoitetun Södergårdenin asuinalueen jätevesiä.

Oikeudellinen arviointi

Hallinto-oikeuden on valituksen johdosta ratkaistava, onko jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan rauettamista koskevassa päätöksessä

voitu määrätä puhdistamorakennus altainen sekä puhdistamotoimintaan liittyvät viemäriputket pumppaamoinen purettavaksi luvan haltijan vastustuksesta huolimatta.

Kun otetaan huomioon jätevedenpuhdistamon käyttötarkoitus ja tiedot puhdistamon tehosta, laitoksen toiminnan päättymisestä kulunut aika, sekä se, että kaupunki on esittänyt laitoksen mahdollisesta tulevasta käytöstä vain hyvin yleisluonteisia seikkoja, hallinto-oikeus katsoo, että aluehallintovirasto on voinut todeta jätevedenpuhdistamon toiminnan pysyvästi lopetetuksi.

Koska jätevedenpuhdistamon toimintaa koskevassa ympäristöluvassa ei ollut annettu toiminnan lopettamista koskevia määräyksiä, aluehallintovirastolla on ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin 5 kohdan ja 94 §:n 3 momentin perusteella luvan raukeamisesta päättäessään ollut velvollisuus antaa kyseiset toiminnan lopettamiseksi tarpeelliset määräykset.

Hallinto-oikeus toteaa, että ympäristöluvanvaraisen toiminnan lopettamiseen liittyvien ympäristönsuojelulain 52 ja 58 §:n perusteella annettavien määräysten tarkoitus on saattaa toiminta sellaiseen tilaan, ettei siitä aiheudu enää ympäristön pilaantumisen vaaraa, ja varmistaa, että toiminta-alueen jätteistä ja jätehuollosta on huolehdittu. Määräykset voivat edellä mainittujen lainkohtien esitöiden ja korkeimman hallinto-oikeuden oikeuskäytännön (KHO:2024:33) mukaan koskea muun muassa käytöstä poistettujen laitosrakennelmien ja laitteiden purkamista.

Hallinto-oikeus katsoo, että puhdistamorakennusta ei voida katsoa jätelaissa tarkoitetuksi jätteeksi, vaikka rakennus onkin ollut pitkään poissa käytöstä ja siihen on aluehallintoviraston mukaan pinttynyt voimakas haju, joka voi rajata rakennuksen tulevaa käyttöä. Asiassa ei myöskään ole esitetty selvitystä, jonka perusteella rakennuksen ja sen sisätiloissa olevien kiinteiden betonisten käsittelyaltaiden jättämisestä paikalleen aiheutuisi ympäristön pilaantumisen vaaraa hajun, haitta-aineiden tai muun syyn johdosta. Aluehallintovirastolla ei siten ole ollut perusteita edellyttää puhdistamorakennuksen ja sisätiloissa olevien rakennukseen kiinteästi liittyvien käsittelyaltaiden purkamista.

Hallinto-oikeus katsoo, että jätevedenpuhdistamon käytöstä poistetut muut rakenteet ja viemäriputket pumppaamoinen on katsottava tässä tilanteessa jätelain 5 §:n mukaisiksi jätteiksi, jotka on voitu määrätä purettavaksi ympäristönsuojelulain 58 §:n perusteella muun muassa jätelain 13 §:n noudattamiseksi. Puhdistamolaitteistojen ja rakenteiden purkaminen ratkaisukohdasta ilmenevästi on lisäksi tarpeen ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin 5 kohdan perusteella alueen kunnostamiseksi ja laitoksen lopettamiseksi. Aluehallintoviraston päätös on siten tältä osin ollut lainmukainen.

Hallinto-oikeus toteaa selvyiden vuoksi, että myös lupamääräys 2, joka koskee puhdistamolta tai viemäriverkostosta suoraan merialueelle johtavien putkien poistamista, on ollut samoilla perusteilla lainmukainen.

Hallinto-oikeus on edellä esitetyn johdosta muuttanut lupamääräystä 1 ratkaisukohdasta ilmenevästi siten, että purkamisvelvoite koskee vain puhdistamon prosessilaitteita ja puhdistamotoimintaan liittyviä ja siten käyttöä vaille jääviä viemäriputkia pumppaamoineen sekä muita kuin kiinteitä rakenteita. Selvyyden vuoksi hallinto-oikeus on myös täsmentänyt lupamääräystä siten, että purkamisen ohella edellytetään lisäksi laitteiston ja rakenteiden poistamista. Muutoksen takia hallinto-oikeus on selventänyt myös lupamääräystä 5.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Paraisten kaupunginhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **14.4.2025**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Kirsi Stark ja Noora Britschgi sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Petri Hiltunen. Asian on esitellyt Noora Britschgi.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta	Paraisten kaupunginhallitus
Jäljennös maksutta	Paraisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen Paraisten kaupungin terveydensuojeluviranomainen Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / Kalatalousviranomainen Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue Etelä-Suomen aluehallintovirasto / Ympäristölupavastuualue Liikenne- ja viestintävirasto Traficom [REDACTED] Simonkylän osakaskunta [REDACTED] (Lillvikin suojeluyhdistys – Skydda Lillviken) [REDACTED] ja [REDACTED] [REDACTED] Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
 Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
 Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
 Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15
Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:	https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/ /